

Chính Sách:

Tội Ác vì Thù Ghét

Mã Số Chính Sách:

HAT1

Ngày Hiệu Lực:

31 Tháng Giêng, 2025

Đối Chiếu:

[ALT 1](#) [CHA 1](#) [CON 1](#)
[LEG 1](#) [VIC 1](#) [VUL 1](#)
[YOU 1.4](#)

Tội ác vì thù ghét đối nghịch với nhân phẩm. Các tội ác này đe dọa đến các giá trị xã hội quan trọng về bình đẳng và đa dạng, khiến chia rẽ và bất hòa. Mối hại do các tội ác này gây ra, dù không có bạo hành thể xác hoặc hư hại tài sản, có thể có ảnh hưởng nghiêm trọng, tích lũy, và dài hạn. Các ảnh hưởng này không những tác động đến những người bị nhắm vào và những người khác trong cùng nhóm bị nhắm vào mà còn đối với cả xã hội.¹

Các cộng đồng bị gạt ra ngoài lề và nhất là những người có “các bản sắc giao thoa” (tức là những người có nhiều đặc tính có thể khiến họ bị kỳ thị như chủng tộc, tôn giáo, và sắc thái giới tính) bị thù ghét bất tương xứng.²

Các tội ác vì thù ghét có thể gây ra hậu quả trầm trọng về tâm lý và xã hội, gồm:

- gia tăng tình trạng yếu thế và sợ hãi về vấn đề an toàn cá nhân và chung cả tập thể
- sói mòn ý thức tự trọng, tham gia, và thân thuộc
- ảnh hưởng kèm hãm những người trở thành mục tiêu thù ghét khiến họ ít lên tiếng và biểu lộ thái độ

Các loại tội ác vì thù ghét

Bộ Hình Luật không dùng từ ngữ “tội ác vì thù ghét”. Cho các mục đích của chính sách này, các tội ác vì thù ghét gồm những loại sau đây:

- bênh vực hoặc khuyến khích diệt chủng (đoạn 318)
- công khai khích động lòng thù ghét (đoạn 319(1))

¹ *RvKeegstra*, [1990]3SCR697 at paras 60-63

² BC Human Rights Commission, “*From hate to hope: Report of the Inquiry into hate in the COVID-19 pandemic*” (2023), page 9

- cố tình khuyến khích thù ghét (đoạn 319(2))
- cố tình khuyến khích chủ nghĩa bài Do Thái (đoạn 319(2.1))
- các tội liên quan đến cách trị liệu chuyển đổi (nhằm mục đích ngăn chặn, giảm thiểu, hoặc thay đổi các khuynh hướng tình dục nhất định nào đó, bản sắc giới tính, hoặc những cách bày tỏ giới tính)
  - bắt một người phải chịu trị liệu chuyển đổi (đoạn 320.102)
  - đưa một trẻ ra khỏi Canada để bắt trẻ phải được trị liệu chuyển đổi (đoạn 273.3(1)(c))
  - khuyến khích hoặc quảng cáo cách trị liệu chuyển đổi (đoạn 320.103)
  - hưởng lợi vật chất từ việc cung cấp dịch vụ trị liệu chuyển đổi (đoạn 320.104)
- phá hoại tài sản của một nhóm cá biệt rõ rệt vì mang thiên kiến, thành kiến, hoặc lòng thù ghét (đoạn 430(4.1))
- bất cứ tội nào trong *Bộ Hình Luật* vì lý do thiên kiến, thành kiến, hoặc thù ghét đối với chủng tộc, nguồn gốc quốc gia hoặc sắc tộc, ngôn ngữ, màu da, tôn giáo, phái tính, tuổi tác, khuyết tật tâm thần hoặc thể xác, khuynh hướng tình dục, hoặc sắc thái hoặc cách bày tỏ giới tính, hoặc bất cứ yếu tố tương tự nào khác (đoạn 718.2(a)(i)); mà có thể gồm cả, ngoài những tội khác, hành hung, sách nhiễu hình sự, ngỏ lời đe dọa, hoặc hành vi phá hoại

Bộ Hình Luật định nghĩa một “nhóm cá biệt rõ rệt” là bất cứ tập thể nào của công chúng bị phân biệt rõ rệt theo màu da, chủng tộc, tôn giáo, nguồn gốc quốc gia hoặc sắc tộc, tuổi tác, phái tính, khuynh hướng tình dục, sắc thái hoặc cách bày tỏ giới tính, hoặc khuyết tật tâm thần hoặc thể xác (đoạn 318(4)).

Từ trước đến giờ các điều khoản về tội ác vì thù ghét chưa được áp dụng nghiêm ngặt đồng đều cho tất cả những nhóm cá biệt rõ rệt, nhất là những nhóm bị thù ghét vì phái tính,³ khuynh hướng tình dục, sắc thái hoặc cách bày tỏ giới tính, hoặc gốc Bản Địa. Biện Lý nên xét đến việc áp dụng các điều khoản về tội ác vì thù ghét bất cứ khi nào có bằng chứng cho thấy một nhóm cá biệt rõ rệt, hoặc một trong số những người thuộc nhóm này đã trở thành mục tiêu, gồm cả những nhóm cá biệt rõ rệt nêu trên có thể không được bảo vệ hoặc để ý đồng đều như nhau.

3 *R v Sears, 2021 ONCA 522, denying leave from 2021 ONSC 4272, affirming 2019 ONCJ 104*

Cố vấn pháp lý cho cảnh sát – giai đoạn điều tra

Biện Lý có thể cố vấn cho các cơ quan điều tra về các cuộc điều tra về tội ác vì thù ghét (*Cố Vấn Pháp Lý cho Cảnh Sát (LEG 1)*). Có cố vấn trợ giúp về tội ác vì thù ghét để tham vấn với các cơ quan điều tra hoặc Biện Lý.

Thẩm định tội truy tố

Một số trường hợp truy tố tội thù ghét (và các đơn xin trát tòa liên hệ) đòi hỏi phải được Tổng Chương Lý chấp thuận (chẳng hạn như cổ động hay khuyến khích nạn diệt chủng, cố ý khuyến khích thù ghét, và cố ý khuyến khích chủ nghĩa kỳ thị chống người Do Thái (*Quyết Định Chấp Thuận của Tổng Chương Lý (CON 1)*)).

Những cách biểu lộ về thiên kiến, thành kiến, hoặc thù ghét có thể bị những người chịu ảnh hưởng trực tiếp hoặc công chúng xem là một vụ thù ghét. Tuy nhiên, không phải trường hợp thù ghét nào cũng trở thành tội ác vì thù ghét theo *Bộ Hình Luật*. Khi hành vi thù ghét lên đến mức là một tội theo *Bộ Hình Luật* thì có thể bắt đầu truy tố hình sự nếu Dịch Vụ Công Tố BC nhận được Phúc Trình cho Biện Lý từ bất cứ cơ quan điều tra nào hội đủ điều kiện được phê chuẩn cho truy tố trong chính sách *Các Nguyên Tắc Hướng Dẫn Thẩm Định Tội Truy Tố (CHA 1)*.

Canada có một lịch sử lâu đời và đáng tiếc về kỳ thị chủng tộc đối với Người Bản Địa, Người Á Châu, Người Da Đen, và những người bị phân biệt chủng tộc khác, và kỳ thị vì lý do tôn giáo, phái tính, và giới tính. Một số nhân viên điều tra và Biện Lý có thể không hoàn toàn quen thuộc hoặc hiểu về mức nghiêm trọng hoặc tác động đối với mục tiêu của bất cứ ngôn ngữ nhất định nào mang tính cách kỳ thị chủng tộc hoặc phân biệt. Nạn nhân có thể dè dặt không muốn lặp lại hoặc giải thích về ý nghĩa và tầm quan trọng của ngôn ngữ đó. Khi thẩm định tội truy tố, Biện Lý nên xét xem cảnh sát đã thuật lại đầy đủ tất cả các hành động và lời nói bị nghi là mang ý thù ghét hay chưa, cũng như bất cứ bối cảnh cần thiết nào để hiểu bản chất các hành vi đó và tác động đối với nạn nhân. Biện Lý cũng nên xét xem có áp dụng được điều khoản gia trọng khi tuyên án trong đoạn 718.2(a)(i) hay không. Nếu cần, Biện Lý nên yêu cầu điều tra thêm để có thể đưa ra các quyết định đó.

Bất cứ Phúc Trình nào cho Biện Lý cáo giác tội ác vì thù ghét đều phải được chuyển cho Biện Lý Vùng, Giám Đốc, hoặc phụ tá của họ để phân bổ nhiệm vụ. Biện Lý Vùng, Giám Đốc, hoặc phụ tá của họ có thể tham khảo với cố vấn trợ giúp về tội ác vì thù ghét trước khi hoàn tất cuộc thẩm định tội truy tố (*CHA 1*).

Mối quan tâm công cộng nói chung là ủng hộ việc truy tố tội ác vì thù ghét, nhất là khi vụ đó liên quan đến bất cứ hoàn cảnh nào sau đây:

- tác hại đến một nạn nhân
- tác hại đến cộng đồng của nạn nhân đó

- tình trạng tương đối yếu thế của nạn nhân
- các lý do hợp lý để tin rằng hành vi phạm tội này có thể tiếp diễn hoặc tái diễn

Khi thẩm định mối quan tâm của công chúng, Biện Lý cũng nên xét đến hoàn cảnh của bị cáo. Bằng chứng bị cáo là một thanh thiếu niên, đã được chẩn đoán bị một bệnh hoặc khuyết tật tâm thần, hoặc trong một nhóm cá biệt rõ rệt (cùng nhóm như người bị cho là nạn nhân hoặc người khác) có thể là các yếu tố quan tâm của công chúng có liên quan nhưng không thể là yếu tố quyết định.

Biện Lý phê chuẩn một tội ác vì thù ghét nên thông báo cho Cố Vấn Truyền Thông, và người này sẽ trả lời bất cứ câu hỏi nào liên hệ của giới truyền thông báo chí.

Động lực vì thiên kiến, thành kiến, hoặc thù ghét

Bất cứ khi nào có căn bản hợp lý dựa trên bằng chứng đang có để kết luận hành vi phạm tội đó là vì thiên kiến, thành kiến, hoặc thù ghét theo một yếu tố trong đoạn 718.2(a)(i), Biện Lý nên trình bằng chứng, xin tòa kết luận theo đoạn 718.2(a)(i), và nêu lập trường về án xử thích ứng với những hoàn cảnh gia trọng.

Theo định nghĩa, bất cứ tội tuyên truyền thù ghét và trị liệu chuyển đổi nào, cũng như tội phá hoại vì thiên kiến, thành kiến, hoặc thù ghét nhắm vào một nhóm cá biệt rõ rệt, hội đủ điều kiện về hoàn cảnh gia trọng theo đoạn 718.2(a)(i) và Biện Lý nên nêu lập trường về án xử thích ứng với những hoàn cảnh gia trọng của các tội đó.⁴

Những biện pháp thay thế truy tố

Trước khi giới thiệu hoặc phê chuẩn một tội ác vì thù ghét cho những biện pháp thay thế hoặc những biện pháp bên ngoài tư pháp, Biện Lý phải có phép trước của Biện Lý Vùng, Giám Đốc, hoặc phụ tá của họ (*Các Biện Pháp Thay Thế Truy Tố – Người Lớn* ([ALT 1](#)), *Đạo Luật Công Lý Hình Sự Thanh Thiếu Niên – Các Biện Pháp Bên Ngoài Tư Pháp* ([YOU 1.4](#))). Chỉ nên phê chuẩn các biện pháp thay thế truy tố cho tội ác vì thù ghét trong các hoàn cảnh đặc biệt, nếu hội đủ các điều kiện sau đây:

- hỏi các nạn nhân có bản sắc cá biệt rõ rệt, và cứu xét ý nguyện của họ
- bị cáo không có quá trình liên quan đến những tội liên hệ hoặc bạo động
- bị cáo nhận trách nhiệm về hành động hoặc không hành động khiến bị cáo giác phạm tội
- bị cáo không gây nguy cơ đáng kể liên tục làm hại người hoặc cộng đồng mục tiêu

⁴ *R v Sears*, 2021 ONCA522 at para 41; *R v Bethune and Secreve*, 2022 BCPC 243

Bản Khai Tác Động Nạn Nhân và Bản Khai Tác Động Cộng Đồng

Biện Lý nên cố thu thập bản khai tác động nạn nhân trước khi tuyên án theo các chính sách *Nạn Nhân của Tội Ác* ([VIC 1](#)) và *Nạn Nhân và Chứng Nhân Yếu Thế* ([VUL 1](#)) (đoạn 722).

Một người có thể thay mặt cho cộng đồng để nộp bản khai tác động cộng đồng cho tòa (đoạn 722.2). Bản khai tác động cộng đồng có thể gia tăng mức nhận thức của thẩm phán tuyên án về mức tác hại đến nhóm cá biệt rõ rệt nói chung.

Người Bản Địa

Nhiều hội đồng của chính quyền và phúc trình, cũng như các phán quyết của Tối Cao Pháp Viện Canada, đã nhìn nhận nạn kỳ thị đối với người Bản Địa, dù là kết quả của các thái độ kỳ thị chủng tộc rõ rệt hay những cách làm việc không thích hợp về văn hóa, đều lan rộng đến tất cả các thành phần của hệ thống công lý hình sự.

Lịch sử về chủ nghĩa thực dân, chiếm đất đai người dân, và các trường nội trú tại Canada đã khiến hạ thấp thành quả giáo dục, lợi tức, gia tăng mức thất nghiệp, gia tăng lạm dụng chất kích thích và tự sát, và tăng thêm số lượng người Bản Địa trong tù. Ngoài ra, tỷ lệ người Bản Địa là nạn nhân, nhất là đối với phụ nữ và thiếu nữ Bản Địa, cao hơn nhiều so với những người không phải là người Bản Địa.⁵

Các hậu quả tiếp diễn của chủ nghĩa thực dân đối với người Bản Địa tại Canada cho thấy bối cảnh cần thiết cho bất cứ vấn đề nào liên quan đến bị cáo Bản Địa. Các hậu quả này “phải được sửa sai bằng cách xét đến các yếu tố cá biệt sâu sắc và bối cảnh ảnh hưởng đến các bộ tộc Bản Địa, cũng như các giá trị văn hóa và quan điểm thế giới khác biệt chính yếu của họ.”⁶

Tội ác nhắm vào người Bản Địa, kể cả tội ác vì thù ghét nhắm vào nạn nhân, tập thể, và cộng đồng Bản Địa ít khi được trình báo. Biện Lý phải bảo đảm là kết quả thẩm định tội truy tố và lập trường của họ về cách giải quyết và tuyên án phản ánh mức độ nghiêm trọng của vấn đề bạo động và thù ghét nhắm vào người Bản Địa trong xã hội chúng ta, nhất là phụ nữ và thiếu nữ Bản Địa, và tình trạng bất công trầm trọng đối với họ.⁷

Biện Lý cũng nên nhìn nhận là trong những vụ liên quan đến chuyện hành hạ một người yếu thế vì các hoàn cảnh cá nhân, gồm cả lý do một người là người Bản Địa và phụ nữ, tòa phải ưu tiên xét đến các mục đích đả phá và răn đe hành vi gốc đưa đến việc phạm tội đó (đoạn 718.04).

5 *Victimization of Aboriginal People in Canada, 2014*, Statistics Canada, 2016

6 *Ewert v Canada*, 2018 SCC 30 at paras 57 and 58; *R v Barton*, 2019 SCC 33 at paras 198-200; also [BC First Nations Justice Strategy](#), February 2020

7 *R v Barton*, 2019 SCC 33 at para. 198